

GODIŠNJI IZVEŠTAJ
MESSER TEHNOGAS A.D ZA 2015. GODINU

Beograd, april 2016.

SADRŽAJ

I GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA.....	5
1. Finansijski izveštaj za 2015.godinu.....	5
1.1 Bilans stanja.....	6
1.2 Bilans uspeha.....	12
1.3 Izveštaj o tokovima gotovine.....	16
1.4 Izveštaj o promenama na kapitalu	18
1.5 Izveštaj o ostalom rezultatu.....	28
1.6 Napomene uz finansijske izveštaje.....	30
2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2015. godinu (u celini).....	68
II GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA.....	143
1. Opšti podaci.....	144
2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica.....	144
3. Verodostojn prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima.....	145
4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, promena u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo.....	149
5. Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite.....	150
6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti	150
7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema.....	151
8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima.....	151
9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja.....	151
10. Informacije o ulaganju u cilju zaštite životne sredine.....	152
11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija.....	152
12. Postojanje ogranka.....	152
13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja.....	153
14. Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	153
- Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koje društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.....	153
- Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one kojw nisu izričito propisane zakonom.....	153
- Odstupanje od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja.....	153

III IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA.....	154
IV ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA (u celini)	154
V ODLUKA O RASPODELI DOBITI.....	154
VI NAPOMENA	154

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011), člana 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Službeni glasnik RS" broj 62/2013) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS" broj 14/2012), Messer Tehnogas a.d., iz Beograda, Banjički put 62, MB 07011458, objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2015. GODINU

I GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1. Finansijski izveštaj za 2015. godinu:

- Bilans stanja
- Bilans uspeha
- Izveštaj o tokovima gotovine
- Izveštaj o promenama na kapitalu
- Izveštaj o ostalom rezultatu
- Napomene uz finansijski izveštaj

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште Београд-Раковица, Бањички пут 62

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2015. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		7834201	8647761	0
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	25	13700	5367	0
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005				
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007		13700	5367	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	26	6177134	5854259	0
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	26	98069	98069	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	26	569852	388179	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	26	5114113	3347121	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014	27	48	85	
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	26	500	500	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016	26	375321	1945969	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	26	19231	74336	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019		0	0	0
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024	28	1643367	2788135	0
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	28	1403708	2542091	
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	28	590	590	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		6081	12304	
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	29	232988	233150	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		0	0	0
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042		32270		
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		8030993	5470214	0
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	30	526895	368104	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045	30	118055	78323	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046	30	58098	41728	
12	3. Готови производи	0047	30	45516	33191	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
13	4. Роба	0048	30	77352	68676	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050	30	227874	146186	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	31	2182711	1852097	0
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052	31	42745	48274	
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053	31	29634	146211	
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054				
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055	31	319188	165707	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056	31	1701341	1380942	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057	31	89803	110963	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		293564	237729	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	31	214214	3256	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	32	4361084	2836014	0
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065	32	1275	7311	
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067	32	4359809	2828703	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	32	427540	149385	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069	32	3685	268	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	32	21300	23361	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		15897464	14117975	0
88	Б. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	44	41584	37264	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	36	15015328	13238876	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402	35	1884234	1884234	0
300	1. Акцијски капитал	0403	35	1865984	1865984	
301	2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409	36	13371	13371	
309	8. Остали основни капитал	0410	36	4879	4879	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413	36	1282231	1282231	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414				
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415				
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417	36	11848863	10072411	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418	36	10072411	9413214	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419	36	1776452	659197	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421		0	0	0
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424	37	57220	56500	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	37	57220	56500	0
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429				
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430	37	57220	56500	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432		0	0	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441			811	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		824916	821788	0
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	39	0	471	0
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449	39		471	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		16909	22522	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	40	471924	476946	0
431	1. Додављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Додављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453	40	65919	64593	
433	3. Додављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Додављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455	40	16653	92161	
435	5. Додављачи у земљи	0456	40	269526	272823	
436	6. Додављачи у иностранству	0457	40	119278	46858	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458	40	548	511	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	41	293754	237970	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		40451	20788	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	42		60927	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	43	1878	2164	
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		15897464	14117975	
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	44	41584	37264	
у _____				Законски заступник		
дана _____ 20__ године				М.П. _____		

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број **07011458**

Шифра делатности **2011**

ПИБ **100002942**

Назив **MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд-Раковица, Бањички пут 62**

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		6806318	5943347
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002	5	517855	484349
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003	5	133	51
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004	5	27	505
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006	5	15317	22356
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007	5	487481	439249
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008	5	14897	22188
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	6	6176858	5341607
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010	6	16218	24212
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011	6	76898	86291
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013	6	699940	456487
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014	6	5157993	4550815
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015	6	225809	223802
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СП.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	7	111605	117391

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		5129699	4388892
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	9	420943	376982
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	8	38559	28231
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		34155	8929
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		5460	15518
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	650615	492639
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11	1596272	1258985
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	12	791772	783370
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	13	587349	546114
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	14	693651	595186
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	15	22720	
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	16	433631	357258
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		1676619	1554455
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	17	280267	301211
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033	17	30496	114608
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034	17		93863
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035	17		6121
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037	17	30496	14624
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038	17	135779	41303
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039	17	113992	145300
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	18	113142	45395
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		29862	1544
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045	18	29862	1544
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046	18	2245	1265
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047	18	81035	42586
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		167125	255816
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	19		264668
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	20	21817	1209584
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	21	42418	48108
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	22	113075	51826
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		1751270	861637
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057	23	7882	4666
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		1743388	856971
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060			222935
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	24	33081	25161
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		1776469	659197
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070	45	2	1
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			
у _____				Законски заступник	
дана _____ 20 _____ године		М.П.		_____	

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број **07011458**

Шифра делатности **2011**

ПИБ **100002942**

Назив **MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд-Раковица , Бањички пут 62**

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	7383142	7317611
1. Продаја и примљени аванси	3002	7360033	7007045
2. Примљене камате из пословних активности	3003	1614	1215
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	21495	309351
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	5912204	5205067
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	4239151	3674736
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	778421	783370
3. Плаћене камате	3008	2245	1265
4. Порез на добитак	3009	269834	187830
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	622553	557866
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	1470938	2112544
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	1366250	160736
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014	1219929	
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	12156	20664
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016		
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	134165	46209
5. Примљене дивиденде	3018		93863
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	2628214	2401256
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020	167572	119274
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	929536	1154964
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	1531106	1127018
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	1261964	2240520

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	0	0
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	0	0
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039		
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	8749392	7478347
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	8540418	7606323
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	208974	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043		127976
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	149385	197099
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	69181	102713
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046		22451
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	427540	149385
у _____			Законски заступник
дана _____ 20____ године	М.П.		_____

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIKA)

Седиште Београд-Раковица, Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала						
		30		31		32		
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве	
1	2		3		4		5	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____							
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037		
	б) потражни салдо рачуна	4002	1884234	4020		4038	1282231	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039		
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	1884234	4024		4042	1282231	
4	Промене у претходној ____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043		
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044		
5	Стање на крају претходне године 31.12. ____							
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045		
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	1884234	4028		4046	1282231	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048		
7	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. ____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	1884234	4032		4050	1282231	

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	30	АОП	31	АОП	32
			Основни капитал		Уписани а неуплаћени капитал		Резерве
1	2		3		4		5
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	1884234	4036		4054	1282231

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	9414860
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	1646
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2б) \geq 0$	4059		4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2a + 2б) \geq 0$	4060		4078		4096	9413214
4	Промене у претходној ____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	659197
5	Стање на крају претходне године 31.12. ____						
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4б) \geq 0$	4063		4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4a + 4б) \geq 0$	4064		4082		4100	10072411
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6б) \geq 0$	4067		4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6a + 6б) \geq 0$	4068		4086		4104	10072411

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	1776452
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 86) ≥ 0	4071		4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 86) ≥ 0	4072		4090		4108	11848863

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		330		331		332	
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01._____						
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110		4128		4146	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4114		4132		4150	
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115		4133		4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116		4134		4152	
5	Стање на крају претходне године 31.12._____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4117		4135		4153	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4118		4136		4154	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4122		4140		4158	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		330		331		332	
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4123		4141		4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 86) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 86) ≥ 0	4126		4144		4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 2b) \geq 0$	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(1b - 2a + 2b) \geq 0$	4168		4186		4204	
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 4b) \geq 0$	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна $(3b - 4a + 4b) \geq 0$	4172		4190		4208	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 6b) \geq 0$	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(5b - 6a + 6b) \geq 0$	4176		4194		4212	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4177	<input type="text"/>	4195	<input type="text"/>	4213	<input type="text"/>
	б) промет на потражној страни рачуна	4178	<input type="text"/>	4196	<input type="text"/>	4214	<input type="text"/>
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4179	<input type="text"/>	4197	<input type="text"/>	4215	<input type="text"/>
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4180	<input type="text"/>	4198	<input type="text"/>	4216	<input type="text"/>

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0		
		АОП	337			АОП	
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01._____						
	а) дуговни салдо рачуна	4217		4235	12581325	4244	
	б) потражни салдо рачуна	4218					
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236	1646	4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220					
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01._____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221		4237	12579679	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222					
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	659197	4247	
	б) промет на потражној страни рачуна	4224					
5	Стање на крају претходне године 31.12._____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225		4239	13238876	4248	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226					
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240		4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228					
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01._____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229		4241	13238876	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230					

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		АОП	Укупан капитал [Σ (ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ (ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	АОП	Губитак изнад капитала [Σ (ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ (ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337				
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4231		4242	1776452	4251	
	б) промет на потражној страни рачуна	4232					
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233		4243	15015328	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234					
у _____						Законски заступник	
дана _____ 20 _____ године				М.П.		_____	

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште Београд-Раковица, Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001	24	1776469	659197
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добиси	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добиси	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добиси	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024	24	1776469	659197
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		0	0
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			
у _____				Законски заступник	
дана _____ 20____ године				М.П. _____	

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz finansijske izveštaje za 2015. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD, Beograd (u daljem tekstu „Preduzeće“) je akcionarsko preduzeće registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici. Godine 1992. Preduzeće je transformisano u deoničko preduzeće sa društvenim kapitalom, sa 10 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore. U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko preduzeće, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane „Messer Griesheim“ GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim - a sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Preduzeće se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Preduzeće je na dan 31.decembra 2015. godine imalo 354 zaposlenih. Preduzeće je zapošljavalo 344 radnika na dan 31. decembra 2014. godine

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Preduzeće vodi evidenciju i sastavlja redovne finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Preduzeće je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“), i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje „Ministarstvo“ čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o

utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se kod finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2015. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora 15. januara 2016. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Preduzeća su iskazani u hiljadama dinara (RSD) koji je funkcionalna valuta Preduzeća i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima, zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme
- Napomena 3.6 – Obezvredjenje vrednosti nefinansijske imovine
- Napomena 3.4 – Obezvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja
- Napomena 37 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Preduzeće nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2015. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike, date u nastavku, Preduzeće konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovanim u ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Preduzeće 100% vlasnik:

- Progas Nikšić, Republika Crna Gora
- Messer GTM Kosovska Mitrovica
- Messer BH Gas Sarajevo, Bosna i Hercegovina
- Messer Aligaz, Turska - izvršena prodaja svih akcija 15. septembra 2015. godine
- Messer Albagaz Tirana, Albanija

Preduzeće nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Preduzeće sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2015	2014
USD	111,2468	99,4641
EUR	121,6261	120,9583

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembra 2015. godine Preduzeće nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim

ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivni dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Preduzeća procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentiraju kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivni dokaz da su krediti obezvređeni, Preduzeće vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koja mogu biti prodana zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Preduzeće ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Preduzeća. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Preduzeće odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska

sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koja se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Preduzeće vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Preduzeća, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana, u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Preduzeće koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Preduzeća i njegovih opštih politika nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredjenje finansijskih sredstava

Preduzeće obračunava obezvredjenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Preduzeće se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene

vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Preduzeća, da je potraživanje u knjigama Preduzeća otpisano kao nenaplativo i da Preduzeće nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi. Preduzeće vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Preduzeće i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Preduzeća analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Preduzeća. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2015	Procenjeni vek trajanja (u god.)	2014	Procenjeni vek trajanja (u god.)
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine čiju je fer vrednost moguće pouzdano utvrditi inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrednosti, a nakon toga se vrednuju primenom poštene (fer) vrednosti. Poštena (fer) vrednost odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja, a utvrđuje se na osnovu procene profesionalno kvalifikovanog nezavisnog procenjivača.

Na dan 31. decembra 2015. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina.

3.8. Biološka sredstva

Preduzeće nije imalo biološka sredstva na dan 31. decembra 2015. godine.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Preduzeće nije imalo lizing na dan 31. decembra 2015. godine.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslenjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Preduzeće, na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Preduzeće nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2015. godine.

Kratkoročna plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Preduzeća, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2015. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Preduzeće nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Preduzeće ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Preduzeća obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Preduzeća, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od

vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg

perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjene dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Skupština Republike Srbije je dana 15. decembra 2012. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica koji, između ostalog, predviđa povećanje poreske stope sa 10% na 15% počev od 1. januara 2013. godine. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Preduzeće izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaojima običnih akcija Preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije po segmentima

Segment poslovanja je komponenta Preduzeća:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Preduzeća da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost obavlja i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora.

Preduzeće najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima
- Riziku likvidnosti
- Kreditnom riziku

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Preduzeće minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembra 2014. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	79.121	0	0	0	70.264	149.385
Potraživanja	669.383	0	0	0	1.182.714	1.852.097
Kratkoročni finansijski plasmani	1.057.176	0	0	0	1.778.838	2.836.014
Učešća u kapitalu	0	0	0	0	2.542.681	2.542.681
Dugoročna potraživanja	245.454	0	0	0		245.454
Ostala potraživanja	0	0	0	0	264.614	264.614
Ukupno	2.051.134	0	0	0	5.839.111	7.890.245
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	471	471
Obaveze iz poslovanja	199.581	0	796	0	276.569	476.946
Dugoročne obaveze	0	0	0	0	0	0
Ostale obaveze	121	0	0	0	344.250	344.371
Ukupno	199.702	0	796	0	621.290	821.788
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra. 2014. godine	1.851.432	0	-796	0	5.217.821	7.068.457

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembra 2015. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	162.336	0	0	0	265.204	427.540
Potraživanja	706.404	0	0	0	1.476.307	2.182.711
Kratkoročni finansijski plasmani	2.757.074	0	0	0	1.604.010	4.361.084
Učešća u kapitalu	0	0	0	0	1.404.298	1.404.298
Dugoročna potraživanja	239.069	0	0	0		239.069
Ostala potraživanja	0	0	0	0	532.763	532.763
Ukupno	3.864.883	0	0	0	5.282.582	9.147.465
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	0	0
Obaveze iz poslovanja	201.101	165		563	270.095	471.924
Dugoročne obaveze	0	0	0	0	0	0
Ostale obaveze	122	0	0	0	352.870	352.992
Ukupno	201.223	165	0	563	622.965	824.916
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2015. godine	3.663.660	-165	0	-563	4.659.617	8.322.549

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Preduzeća je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju na naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2015	2014
Finansijska sredstva	4.594.072	3.069.164
Finansijske obaveze		
Razlika	4.594.072	3.069.164
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	427.540	149.385
Finansijske obaveze		
Razlika	427.540	149.385

Preduzeće ima značajnu kamatonosnu imovinu. Prihod Preduzeća i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Preduzeće neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Preduzeće upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Preduzeće neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Preduzeća, a u skladu sa poslovnom strategijom Preduzeća.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2014. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	149.385				149.385
Potraživanja	1.778.013	74.084			1.852.097
Kratkoročni finansijski plasmani	2.836.014				2.836.014
Učešća u kapitalu				2.542.681	2.542.681
Dugoročna potraživanja			12.273	233.181	245.454
Ostala potraživanja	256.676	7.938			264.614
Ukupno	5.020.088	82.022	12.273	2.775.862	7.890.245
Kratkoročne finansijske obaveze	471				471
Obaveze iz poslovanja	476.946				476.946
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	344.371				344.371
Ukupno	821.788	0	0	0	821.788
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2014. godine	4.198.300	82.022	12.273	2.775.862	7.068.457

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2015. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseća	Od 3 meseća do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	427.540				427.540
Potraživanja	1.753.006	429.705			2.182.711
Kratkoročni finansijski plasmani	4.361.084				4.361.084
Učešća u kapitalu				1.404.298	1.404.298
Dugoročna potraživanja			11.953	227.116	239.069
Ostala potraživanja	516.780	15.983			532.763
Ukupno	7.058.410	445.688	11.953	1.631.414	9.147.465
Kratkoročne finansijske obaveze	0				0
Obaveze iz poslovanja	471.924				471.924
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	352.992				352.992
Ukupno	824.916	0	0	0	824.916
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2015. godine	6.233.494	445.688	11.953	1.631.414	8.322.549

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Preduzeća kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Preduzeća po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Preduzeća. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Preduzeću, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim, pored toga, Preduzeće ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Preduzeće od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Na dan 31. decembra 2015. godine Preduzeće raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima iskazanih u Napomeni br. 33 što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Preduzeća po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2015	2014
Kupci u zemlji - bruto	2.741.194	2.447.721
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	745.808	328.619
- ostali bruto	42.745	400.976
Ispravka vrednosti kupaca	1.347.036	1.325.219
Ukupno	2.182.711	1.852.097

Najveći kupac Preduzeća je Železara Smederevo. Železara značajno učestvuje u prihodima preduzeća i u potraživanjima od kupaca. U spornim potraživanjima, koja su 100% ispravljena najveće je potraživanje prema Sartid – u Smederevo u vrednosti od 261.588 hiljada RSD.

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ispravka vrednosti		Ispravka vrednosti	
	Bruto	2015	Bruto	2014
	2015	2015	2014	2014
Nedospela potraživanja	1.421.042		1.379.634	
Docnja od 0-30 dana	434.904		370.415	
Docnja od 31-60 dana	99.812		94.513	
Docnja od 61-90dana	70.674	33.270	83.502	75.967
Docnja od 91-180 dana	194.298	103.407	190.724	190.724
Docnja od 181-360 dana	252.647	208.906	218.925	218.925
Docnja preko 360	1.056.370	1.001.453	839.603	839.603
Ukupno	3.529.747	1.347.036	3.177.316	1.325.219

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2015	2014
Stanje na dan 1. januara	1.325.219	1.589.887
Povećanje	21.817	
Smanjenje		264.668
Otpis		
Stanje na dan 31. decembra	1.347.036	1.325.219

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Preduzeće se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit preduzeća.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2015. godine i 31. decembra 2014. godine, koeficijenti zaduženosti Preduzeća bili su kao što sledi:

U hiljadama RSD	2015	2014
Ukupne obaveze	882.136	879.099
Minus: gotovisnki ekvivalenti i gotovina	427.540	149.385
Neto dugovanja	454.596	729.714
Kapital - ukupno	15.015.328	13.238.876
Koeficijent zaduženosti u	0,030	0,055

*Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.

** Ukupan kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.

*** Koeficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Preduzeća je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Preduzeća vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Preduzeće smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Preduzeće smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	133	51
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	27	505
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	15.317	22.356
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	487.481	439.249
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	14.897	22.188
Ukupno	517.855	484.349

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	16.218	24.212
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	76.898	86.291
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	699.940	456.487
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	5.157.993	4.550.815
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	225.809	223.802
Ukupno	6.176.858	5.341.607

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihodi od zakupnina	74.957	74.148
Ostali poslovni prihodi	36.648	43.243
Ukupno	111.605	117.391

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihod od aktiviranja robe	5.040	18.462
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	33.519	9.769
Ukupno	38.559	28.231

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2015	2014
Nabavna vrednost prodane robe	420.943	376.982
Ukupno	420.943	376.982

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi materijala za izradu	546.782	407.500
Troškovi ostalog materijala	5.634	6.799
Troškovi rezervnih delova	81.667	68.068
Troškovi alata i sitnog inventara	16.532	10.272
Ukupno	650.615	492.639

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi energije i goriva	1.596.272	1.258.985
Ukupno	1.596.272	1.258.985

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	619.279	611.728
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	107.334	105.131
Troškovi naknada po ugovoru o delu	6.146	16.958
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	1.445	1.679
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	7.577	4.864
Troškovi naknada fizičkim licima	2.047	1.641
Ostali lični rashodi i naknade	47.944	41.369
Ukupno	791.772	783.370

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi transportnih usluga	379.439	340.382
Troškovi usluga održavanja	75.726	85.138
Troškovi zakupnina	21.460	12.622
Troškovi sajma	3	490
Troškovi reklame i propagande	7.202	9.143
Troškovi ostalih usluga	103.519	98.339
Ukupno	587.349	546.114

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi amortizacije -ukupno	693.651	595.186
- nekretnina, postrojenja i opreme	690.201	592.882
- nematerijalnih ulaganja	3.450	2.304
Ukupno	693.651	595.186

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi dugoročnih rezervisanja za sudske sporove	22.720	0
Ukupno	22.720	0

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi neproizvodnih usluga	372.000	297.466
Troškovi reprezentacije	7.728	7.565
Troškovi premija osiguranja	19.752	19.039
Troškovi platnog prometa	3.292	3.386
Troškovi članarina	950	970
Troškovi poreza	19.583	18.091
Ostali nematerijalni troškovi	10.326	10.741
Ukupno	433.631	357.258

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	93.863
- ostala povezana lica	0	6.121
Prihodi od kamata	135.779	41.303
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Pozitivne kursne razlike:		
- kursne razlike	113.748	143.761
- efekti valutne klauzule	244	1.539
Ostali finansijski prihodi	30.496	14.624
Ukupno	280.267	301.211

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	0
- ostala povezana lica	0	0
Rashodi kamata	2.245	1.265
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Negativne kursne razlike:		
- kursne razlike	81.035	42.586
- efekti valutne klauzule	29.862	1.544
Ostali finansijski rashodi	0	0
Ukupno	113.142	45.395

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja	0	264.668
Ukupno	0	264.668

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2015	2014
Obezvredenje dugoročnih plasmana	0	1.209.584
Obezvredenje potraživanja	21.817	0
Ukupno	21.817	1.209.584

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	12.156	20.664
Dobici od prodaje materijala	852	679
Viškovi	2.343	0
Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	147	1.936
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	22.000	14.983
Ostali prihodi	4.920	9.846
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja	0	0
Ukupno	42.418	48.108

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	13.620	20.438
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu	84.417	
Gubici od prodaje materijala	240	884
Manjkovi	415	467
Rashodi ugovorene zaštite	0	10.535
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	3.732	1.796
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	2.357	0
Ostali nepomenuti rashodi	8.294	17.706
Ukupno	113.075	51.826

Preduzeće je izvršilo prodaju akcija Messer Aligaza Turska i po tom osnovu ima gubitke od prodaje učešća u kapitalu.

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihodi ranijih perioda	507	4.571
Rashodi ranijih perioda	8.389	9.237
Ukupno - gubitak	7.882	4.666

24. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2015	2014
Poreski rashodi perioda	0	222.935
Odloženi poreski rashodi	0	0
Odloženi poreski prihodi	33.081	25.161
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	-33.081	197.774

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2015	2014
Dobit pre oporezivanja	1.743.388	856.971
Obračunati porez po stopi od 15%	261.508	128.546
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	13.825	27.845
Ostale trajne razlike	(295.979)	183.721
Poreska oslobođenja		(117.177)
Tekući poreski gubitak za koji nije priznat odloženi porez	20.646	
Obračunati tekući porez po umanjenju	-	222.935
Efekti odloženih poreza	(33.081)	(25.161)
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski rashod	(33.081)	197.774
Efektivna poreska stopa	n/a	23%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2015. godine Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva koja se odnose na poreske kredite u iznosu od 406.372 hiljade RSD, usled neizvesnosti da li će postojati dovoljan oporezivi dobitak u budućim periodima na teret koga bi se moglo izvršiti priznavanje prenetih poreskih kredita.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 11.257 hiljada nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja. Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 21.013 hiljada nastala su po osnovu priznatih poreskih sredstava po osnovu poreskih gubitaka koji se očekuju da će biti iskorišćeni sledeće godine. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2015			2014		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	11.257		11.257		(811)	(811)
Po osnovu poreskog gubitka	21.013		21.013			
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto	32.270		32.270		(811)	(811)

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2014.	8.001	19.692	27.693
Povećanja u toku godine		2.079	2.079
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi		822	822
Stanje na dan 31. decembra 2014.	8.001	22.593	30.594
Povećanja u toku godine		888	888
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi		10.945	10.945
Stanje na dan 31. decembra 2015.	8.001	34.426	42.427
Akumulirana ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2014.	8.001	14.922	22.923
Amortizacija za tekuću godinu		2.304	2.304
Otuđenja i rashodovanja			
Stanje na dan 31. decembra 2014.	8.001	17.226	25.227
Amortizacija za tekuću godinu		3.449	3.449
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi		51	51
Stanje na dan 31. decembra 2015.	8.001	20.726	28.727
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014.	0	5.367	5.367
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2015.	0	13.700	13.700

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	UKUPNO
Nabavna vrednost								
Stanje na dan 1. januara 2014.	66.669	1.190.149	9.076.948	500	615.370	3.423	750.151	11.703.210
Povećanja u toku godine	15.059	18.561	512.009		529.738		227.067	1.302.434
Otuđenja i rashodovanja	-338	-11.916	-77.873					-90.127
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi	16.679	14.169	70.351		800.861		-902.882	-822
Ostalo								0
Stanje na 31. decembra 2014.	98.069	1.210.963	9.581.435	500	1.945.969	3.423	74.336	12.914.695
Povećanja u toku godine		135.025	665.062		185.443		58.327	1.043.857
Otuđenja i rashodovanja		-267	-80.392					-80.659
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi		87.635	1.770.943		-1.756.091		-113.432	-10.945
Zatvaranje datih avansa								0
Ostalo								0
Stanje na 31. decembra 2015.	98.069	1.433.356	11.937.048	500	375.321	3.423	19.231	13.866.948

Akumulirana ispravka vrednosti								
Stanje 1. januara 2014.		802.206	5.731.748			3.423		6.537.377
Amortizacija za tekuću godinu		29.155	563.679					592.834
Otuđenja i rashodovanja		-8.577	-61.113					-69.690
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi								0
Ostalo								
Stanje na 31. decembra 2014.		822.784	6.234.314			3.423		7.060.521
Amortizacija za tekuću godinu		40.776	649.388					690.164
Otuđenja i rashodovanja		-238	-60.534					-60.772
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi		182	-233					-51
Ostalo								
Stanje ispravke na 31. decembra 2015.		863.504	6.822.935	0	0	3.423	0	7.689.862
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2014. godine	98.069	388.179	3.347.121	500	1.945.969	0	74.336	5.854.174
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2015. godine	98.069	569.852	5.114.113	500	375.321	0	19.231	6.177.086

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2015	2014
Nabavna vrednost		
Stanje na dan 1.januara	17.708	17.708
Nabavke u toku godine		
Prenosi		
Stanje na dan 31.decembra	17.708	17.708
Ispravka vrednosti		
Stanje na dan 1. januara	17.623	17.574
Amortizacija u toku godine	37	49
Prenosi		
Stanje na dan 31. decembra	17.660	17.623
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	48	85

Na dan 31. decembra 2015. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina već su investicione nekretnine vrednovane po sadašnjoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Investicione nekretnine u Nišu i Kraljevu su date u zakup.

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljadama RSD	2015	2014
Učešće u kapitalu Progas, Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer GTM, Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH Gas, Sarajevo	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz, Turska		3.379.595
Učešće u kapitalu Messer Albagaz, Tirana	564.478	396.907
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	1.403.708	4.615.732
Ispravka učešća u kapitalu Messer Aligaz, Turska		-2.073.641
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	1.403.708	2.542.091

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2015	2014
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Hellas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Ostali dugoročni plasmani	234.451	234.613
Ostali dugoročni finansijski plasmani - bruto	234.451	234.613
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-1.463	-1.463
Ostali dugoročni finansijski plasmani - neto	232.988	233.150

30. ZALIHE

U hiljadama RSD	2015	2014
Materijal i rezervni delovi	118.055	78.323
Nedovršena proizvodnja	58.098	41.728
Gotovi proizvodi	45.516	33.191
Roba	77.352	68.676
Dati avansi	227.874	146.186
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno zalihe	526.895	368.104

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2015	2014
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci - matična i zavisna pravna lica u zemlji	42.745	48.274
Kupci - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	29.634	146.211
Kupci - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	319.188	165.707
Kupci u zemlji	2.741.194	2.447.722
Kupci u inostranstvu	396.986	369.402
Bruto potraživanja od kupaca	3.529.747	3.177.316
Ispravka vrednosti kupaca u zemlji	-1.039.852	-1.066.780
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	-307.184	-258.439
Ispravka vrednosti kupaca	-1.347.036	-1.325.219
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u zemlji	42.745	48.274
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	29.634	146.211
Neto - kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	319.188	165.707
Neto - kupci u zemlji	1.701.342	1.380.942
Neto - kupci u inostranstvu	89.802	110.963
Ukupno - neto kupci	2.182.711	1.852.097

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2015	2014
Potraživanja od zaposlenih	229	242
Potraživanja za porez na dobit	209.541	651
Potraživanja za refundacije	4.225	2.144
Ostala kratkoročna potraživanja	17.243	17.243
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	-17.024	-17.024
Kratkoročni finansijski plasmani neto	214.214	3.256

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2015	2014
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica		
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica		
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	1.275	7.311
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	4.359.809	2.828.703
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	3.784	3.784
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	-3.784	-3.784
Ukupno	4.361.084	2.836.014

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2015	2014
Hartije od vrednosti	124	713
Dinarski tekući računi	386.297	69.245
Blagajna	254	216
Devizni tekući računi	40.822	79.121
Ostala novčana sredstva	43	90
Ukupno	427.540	149.385

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili beoniu za dinarska sredstva ili je vezana za eoniu ako se radi o deviznim sredstvima.

Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno i vrednost umanjena u iznosu od EUR 269 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine odnose se na sredstva deponovana na deviznim računima kod Montex banke kojoj je oduzeta dozvola za rad i nad kojom je pokrenut postupak stečaja.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Unapred plaćeni troškovi	9.113	7.827
Razgraničenje PDV - a		
Ostala AVR	12.187	15.534
Ukupno	21.300	23.361

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Preduzeća se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2015. godine akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Preduzeća je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2015. godine:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Akcijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Preduzeće krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2015	2014
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	11.848.863	10.072.411
Gubitak		
Ukupno	15.015.328	13.238.876

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

- (a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2015	2014
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	57.220	56.500
Ostala dugoročna rezervisanja		
Ukupno	57.220	56.500

Na dan 31. decembra 2015. godine, Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Preduzeća.

- (b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2014. i 2015. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. januara 2014. godine	73.500
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	2.017
Ukidanje u korist prihoda	14.983
Stanje na dan 31. decembra 2014. godine	56.500
Dodatna rezervisanja	22.720
Iskorišćena rezervisanja	
Ukidanje u korist prihoda	22.000
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	57.220

38. DUGOROČNE OBAVEZE

Preduzeće nema dugoročne obaveze na dan 31. decembra 2015.godine.

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2015	2014
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0	471
Ukupno	0	471

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0	0
Dobavljači - matična i povezana pravna lica u inostranstvu	65.919	64.593
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0	0
Dobaljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	16.653	92.161
Dobaljači u zemlji	269.526	272.823
Dovaljači u inostranstvu	119.278	46.858
Ostale obaveze iz poslovanja	548	511
Ukupno - kratkoročne obaveze iz poslovanja	471.924	476.946

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2015	2014
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	293.564	237.729
Ostale kratkoročne obaveze	190	241
Ukupno	293.754	237.970

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2015	2014
Obaveza za porez na dobit preduzeća	0	60.927
Ukupno	0	60.927

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Unapred obračunati troškovi	71	94
Unapred naplaćeni prihodi	1.807	2.070
Ukupno	1.878	2.164

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Ambalaža drugih lica	0	0
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	40.350	35.187
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	0	843
Stanje na dan 31. decembra	41.584	37.264

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2015	2014
Neto dobitak	1.776.469.558	659.197.147
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	1.714	636

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Preduzeće ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Preduzeće pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje:

U hiljadama RSD	2015	2014
Potraživanja od:		
Messer Bulgaria EOOD	92.776	25.525
Messer Vardar Tehnogas DOOEL	83.647	63.234
Messer Slovenija d.o.o.	72.502	2.238
Messr GMT	42.745	48.274
Messer Hungarogaz Kft	30.108	15.003
Messer Albagaz	29.633	140.021
Messer Tehnoplina d.o.o.	17.867	31.062
Messer Croatia Plin d.o.o.	11.980	10.125
Messer Romania Gaz S.R.L	8.045	10.027
Messer Mostar Plin d.o.o.	2.016	2.640
MEC Group	233	5.805
Messer Austria	15	
Messer Aligaz		3.284
Messer Group		1.685
Messer BH Gas d.o.o.		1.221
Messer Technogas Praha		48
Messer Ukraina		
Ukupno	391.567	360.192

U hiljadama RSD	2015	2014
Obaveze prema:		
Messer Group GmbH	59.716	53.879
MEC Group	6.504	4.951
Messer Albagaz	6.203	7.819
Messer Austria	4.614	10.675
Messer Vardar Tehnogas DOOEL	2.017	1.359
Messer Informacioni	1.184	1.459
Messer Tehnoplina d.o.o.	710	
Messer Hungarogaz Kft.	613	855
Messer Slovenija d.o.o.	368	
Messer Croatia Plin d.o.o.	306	
Messer Gas Pak	238	72.263
Messer France	94	
Messer Belgium	5	293
Progas		1.553
Messer Aligaz		1.342
Messer Romania Gaz S.R.L		259
Messer Schweiz		47
Ukupno	82.572	156.754

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi i prihodi od prodaje osnovnih sredstava:

U hiljadama RSD	2015	2014
Messer Hungarogaz Kft	186.484	121.356
Messer Bulgaria EOOD	179.788	158.828
Messer Romania Gaz S.R.L	75.725	73.395
Messer Slovenija d.o.o.	71.240	2.265
Messer Croatia Plin d.o.o.	63.520	24.656
Messer Albagaz	56.926	64.325
Messer Vardar Tehnogas DOOEL	56.253	48.212
Messer Tehnoplina d.o.o.	43.735	34.570
MEC Group	29.165	14.831
Messer Aligaz	20.602	33.126
Messer GTM	17.204	24.684
Messer Mostar Plin d.o.o.	13.917	18.038
Messer BH Gas d.o.o.		1.197
Messer Technogas Praha		2.974
Messer Gas Pak		1.769
Progas		1.594
Messer Group		382
Messer Italia		
Ukupno	814.559	626.202

U hiljadama RSD	2015	2014
Potraživanja za date avanse:		
Messer Group	17.300	17.300
Messer Vardar Tehnogas	113.569	112.945
Ukupno	130.869	130.245

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Preduzeća (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2015.	2014.
Kratkoročna primanja	6.206	5.119
Ukupno	6.206	5.119

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Preduzeće je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2015. i 2014. godine.

Preduzeće nema neusaglašenih potraživanja i obaveza.

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Preduzeće je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Preduzeće procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2015. godine Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37 na dan 31. decembra 2015. godine Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 57.220 hiljada.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist kupca Klinički centar Srbije	2.420
Garancija izdata u korist kupca JUP istraživanje i razvoj	255
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	2.495
Garancija izdata u korist Uprave Carine	19.000
Garancija izdata u korist Beogradskog vodovoda i kanalizacije	6.355
Garancija izdata u korist kupca Naftagas nafni servis	2.914
Garancija izdata u korist Naučno tehnički centar NIS	401
Garancija izdata u korist NIS ad	387
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	1.265
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	3.228
Garancija izdata u korist KBC Bežanijska kosa	646
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	984
Ukupno na dan 31. decembra 2015. godine	40.350

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	6.355
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	1.045
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	2.966
Garancija izdata u korist Uprave Carine	7.900
Garancija izdata u korist kupca NIS Novi Sad	59
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	868
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	194
Garancija izdata u korist Uprave Carine	3.000
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	211
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	389
Garancija izdata u korist kupca RFZO	12.200
Ukupno na dan 31. decembra 2014. godine	35.187

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Dana 18.03.2016. godine Poreska uprava – Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici, Crna Gora doneo je rešenje broj 5-0531304/004 da se briše iz registra preduzeće Progas doo Nikšić.

U Beogradu, 18.03.2016. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Olivera Rogović

Rukovodilac finansija i knjigovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Ernst Bode
Izvršni direktor

2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2015. godinu (u celini)

KPMG d.o.o. Beograd
Kraljice Natalije 11
11000 Belgrade
Serbia

Tel.: +381 (0)11 20 50 500
Fax: +381 (0)11 20 50 550
www.kpmg.com/rs

Izveštaj nezavisnog revizora

AKCIONARIMA

MESSER TEHNOGAS A.D. BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja Messer Tehnogas a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Društvo“) koji se sastoje od pojedinačnog bilansa stanja na dan 31. decembra 2015. godine, pojedinačnog bilansa uspeha, izveštaja o ostalom rezultatu, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinit i pošten pregled ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije, kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinit i pošten pregled finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, pojedinačni finansijski izveštaji pružaju istinit i pošten pregled nekonsolidovanog finansijskog položaja Društva na dan 31. decembra 2015. godine, kao i nekonsolidovane rezultate njegovog poslovanja i nekonsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Društvo je odgovorno za sastavljanje priloženog Godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevom Zakona o računovodstvu Republike Srbije (službeni glasnik Republike Srbije broj 62/2013). Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za poslovnu 2015. godinu. U vezi sa tim, naši postupci se sprovode u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 – Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije, i ograničeni smo samo na ocenu usaglašenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, Godišnji izveštaj o poslovanju je u skladu sa finansijskim izveštajima koji su bili predmet revizije.

Beograd, 13. april 2016. godine

KPMG d.o.o. Beograd

Đorđe Dimić
Ovlašćeni revizor

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број **07011458**

Шифра делатности **2011**

ПИБ **100002942**

Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд-Раковица, Бањички пут 62**

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2015. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		7834201	8647761	0
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	25	13700	5367	0
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005				
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007		13700	5367	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	26	6177134	5854259	0
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	26	98069	98069	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	26	569852	388179	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	26	5114113	3347121	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014	27	48	85	
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	26	500	500	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016	26	375321	1945969	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	26	19231	74336	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019		0	0	0
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024	28	1643367	2788135	0
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	28	1403708	2542091	
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	28	590	590	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		6081	12304	
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	29	232988	233150	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		0	0	0
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041				
288	B. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042		32270		
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		8030993	5470214	0
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	30	526895	368104	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045	30	118055	78323	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046	30	58098	41728	
12	3. Готови производи	0047	30	45516	33191	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
13	4. Роба	0048	30	77352	68676	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049				
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050	30	227874	146186	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	31	2182711	1852097	0
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052	31	42745	48274	
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053	31	29634	146211	
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054				
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055	31	319188	165707	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056	31	1701341	1380942	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057	31	89803	110963	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		293564	237729	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	31	214214	3256	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	32	4361084	2836014	0
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065	32	1275	7311	
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067	32	4359809	2828703	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	32	427540	149385	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069	32	3685	268	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	32	21300	23361	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		15897464	14117975	0
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	44	41584	37264	

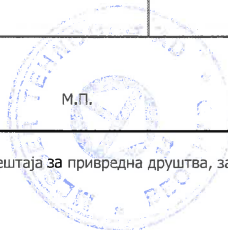
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	36	15015328	13238876	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402	35	1884234	1884234	0
300	1. Акцијски капитал	0403	35	1865984	1865984	
301	2. Удели друштава с ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409	36	13371	13371	
309	8. Остали основни капитал	0410	36	4879	4879	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413	36	1282231	1282231	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414				
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415				
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417	36	11848863	10072411	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418	36	10072411	9413214	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419	36	1776452	659197	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421		0	0	0
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424	37	57220	56500	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	37	57220	56500	0
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429				
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430	37	57220	56500	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432		0	0	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441			811	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		824916	821788	0
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	39	0	471	0
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449	39		471	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		16909	22522	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	40	471924	476946	0
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453	40	65919	64593	
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455	40	16653	92161	
435	5. Добављачи у земљи	0456	40	269526	272823	
436	6. Добављачи у иностранству	0457	40	119278	46858	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458	40	548	511	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	41	293754	237970	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		40451	20788	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	42		60927	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	43	1878	2164	
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		15897464	14117975	
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	44	41584	37264	

у Београд

дана 08.04.2016. године

М.П.

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број **07011458**

Шифра делатности **2011**

ПИБ **100002942**

Назив **MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд-Раковица, Бањички пут 62**

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

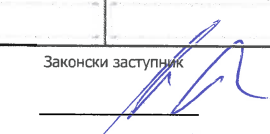
- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		6806318	5943347
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002	5	517855	484349
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003	5	133	51
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004	5	27	505
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006	5	15317	22356
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007	5	487481	439249
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008	5	14897	22188
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	6	6176858	5341607
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010	6	16218	24212
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011	6	76898	86291
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013	6	699940	456487
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014	6	5157993	4550815
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015	6	225309	223802
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	7	111505	117391

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		5129699	4388892
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	9	420943	376982
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	8	38559	28231
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		34155	8929
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		5460	15518
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	650615	492639
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11	1596272	1258985
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	12	791772	783370
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	13	587349	546114
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	14	693651	595186
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	15	22720	
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	16	433631	357258
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		1676619	1554455
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	17	280267	301211
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033	17	30496	114608
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034	17		93863
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035	17		6121
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037	17	30496	14624
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038	17	135779	41303
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039	17	113992	145300
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	18	110142	45395
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		29662	1544
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045	18	29862	1544
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046	18	2245	1265
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047	18	81035	42586
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		167125	255816
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	19		264668
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	20	21817	1209584
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	21	42418	48108
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	22	113075	51826
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		1751270	861637
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056			
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057	23	7882	4666
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		1743388	856971
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060			222935
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	24	33081	25161
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		1776469	659197
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070	45	2	1
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			
у <u>Београд</u>				Законски заступник	
дана <u>08.04.</u> 20 <u>16.</u> године		М.П.			

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште Београд-Раковица, Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

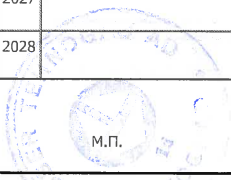
за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001	24	1776469	659197
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
332	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
333	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
334	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добници	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добници	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добници	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024	24	1776469	659197
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		0	0
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

у Преогрду
 дана 08.04.2016 године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник

 Матични број **07011458**

 Шифра делатности **2011**

 ПИБ **100002942**

 Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

 Седиште **Београд-Раковица, Бањички пут 62**

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		30		31		32	
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве
1	2		3		4		5
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037	
	б) потражни салдо рачуна	4002	1884234	4020		4038	1282231
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039	
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	1884234	4024		4042	1282231
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	1884234	4028		4046	1282231
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048	
7	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	1884234	4032		4050	1282231

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		30		31		32	
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве
1	2		3		4		5
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016		4034		4052	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	1884234	4036		4054	1282231

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055		4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	9414860
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	1646
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 26) \geq 0$	4059		4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(16 - 2a + 26) \geq 0$	4060		4078		4096	9413214
4	Промене у претходној ____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	659197
5	Стање на крају претходне године 31.12. ____						
	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 46) \geq 0$	4063		4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна $(36 - 4a + 46) \geq 0$	4064		4082		4100	10072411
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 66) \geq 0$	4067		4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(56 - 6a + 66) \geq 0$	4068		4086		4104	10072411

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговој страни рачуна	4069		4087		4105	
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	1776452
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071		4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072		4090		4108	11848863

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	АОП	332
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01._____						
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110		4128		4146	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01._____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 26) \geq 0$	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($16 - 2a + 26) \geq 0$	4114		4132		4150	
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115		4133		4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116		4134		4152	
5	Стање на крају претходне године 31.12._____						
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 46) \geq 0$	4117		4135		4153	
	б) потражни салдо рачуна ($36 - 4a + 46) \geq 0$	4118		4136		4154	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119		4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01._____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 66) \geq 0$	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($56 - 6a + 66) \geq 0$	4122		4140		4158	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	АОП	332
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4123		4141		4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126		4144		4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____						
	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4168		4186		4204	
4	Промене у претходној ____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206	
5	Стање на крају претходне године 31.12.____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4172		4190		4208	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4176		4194		4212	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4177		4195		4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196		4214	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 86) ≥ 0	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 86) ≥ 0	4180		4198		4216	

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0	
		АОП	337			АОП
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају			
1	2		15	16	17	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) дуговни салдо рачуна	4217		4235	12581325	
	б) потражни салдо рачуна	4218			4244	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236	1646	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220			4245	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221		4237	12579679	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222			4246	
4	Промене у претходној години _____					
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	659197	
	б) промет на потражној страни рачуна	4224			4247	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____					
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225		4239	13230876	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226			4248	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240	4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228				
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____					
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229		4241	13220376	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230			4250	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		АОП	Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	АОП	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337 Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4231		4242	1776452	4251	
	б) промет на потражној страни рачуна	4232					
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233		4243	15015328	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234					
у <u>Асогради</u>		Законски заступник					
дана <u>08.04.</u> 20 <u>16.</u> године		М.П. _____					

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број **07011458**

Шифра делатности **2011**

ПИБ **100002942**

Назив **MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

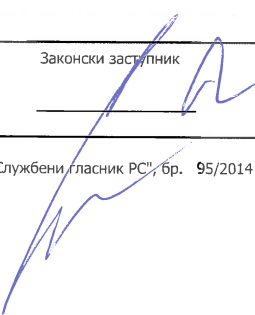
Седиште **Београд-Раковица, Бањички пут 62**

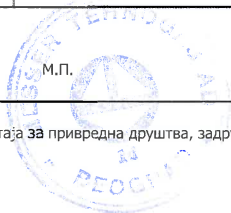
ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	7383142	7317611
1. Продаја и примљени аванси	3002	7360033	7007045
2. Примљене камате из пословних активности	3003	1614	1215
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	21495	309351
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	5912204	5205067
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	4239151	3674736
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	778421	783370
3. Плаћене камате	3008	2245	1265
4. Порез на добитак	3009	269834	187830
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	622553	557866
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	1470938	2112544
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	1366250	160736
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014	1219929	
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	12156	20664
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016		
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	134165	46209
5. Примљене дивиденде	3018		93863
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	2628214	2401256
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020	167572	119274
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	929536	1154964
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	1531106	1127918
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	1261964	2246520

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	0	0
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	0	0
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039		
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	8749392	7478347
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	8540418	7606323
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	208974	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043		127976
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	149385	197099
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	69181	102713
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046		22451
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	427540	149385
у <u>Београду</u> дана <u>08.04.2016.</u> године			Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz finansijske izveštaje za 2015. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD, Beograd (u daljem tekstu „Preduzeće“) je akcionarsko preduzeće registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici. Godine 1992. Preduzeće je transformisano u deoničko preduzeće sa društvenim kapitalom, sa 10 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore. U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko preduzeće, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane „Messer Griesheim“ GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim - a sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Preduzeće se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Preduzeće je na dan 31.decembra 2015. godine imalo 354 zaposlenih. Preduzeće je zapošljavalo 344 radnika na dan 31. decembra 2014. godine

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Preduzeće vodi evidenciju i sastavlja redovne finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Preduzeće je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“), i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje „Ministarstvo“ čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o

utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se kod finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2015. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora 15. januara 2016. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Preduzeća su iskazani u hiljadama dinara (RSD) koji je funkcionalna valuta Preduzeća i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima, zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme
- Napomena 3.6 – Obezvredenje vrednosti nefinansijske imovine
- Napomena 3.4 – Obezvredenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja
- Napomena 37 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Preduzeće nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2015. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike, date u nastavku, Preduzeće konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovanim u ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Preduzeće 100% vlasnik:

- Progas Nikšić, Republika Crna Gora
- Messer GTM Kosovska Mitrovica
- Messer BH Gas Sarajevo, Bosna i Hercegovina
- Messer Aligaz, Turska - izvršena prodaja svih akcija 15. septembra 2015. godine
- Messer Albagaz Tirana, Albanija

Preduzeće nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Preduzeće sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2015	2014
USD	111,2468	99,4641
EUR	121,6261	120,9583

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembra 2015. godine Preduzeće nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim

ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Preduzeća procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentiraju kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Preduzeće vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koja mogu biti prodana zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Preduzeće ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Preduzeća. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Preduzeće odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska

sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koja se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Preduzeće vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Preduzeća, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana, u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Preduzeće koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Preduzeća i njegovih opštih politika nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Preduzeće obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Preduzeće se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene

vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Preduzeća, da je potraživanje u knjigama Preduzeća otpisano kao nenaplativo i da Preduzeće nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor Preduzeća.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi. Preduzeće vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Preduzeće i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Preduzeća analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Preduzeća. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2015	Procenjeni vek trajanja (u god.)	2014	Procenjeni vek trajanja (u god.)
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine čiju je fer vrednost moguće pouzdano utvrditi inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrednosti, a nakon toga se vrednuju primenom poštene (fer) vrednosti. Poštena (fer) vrednost odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja, a utvrđuje se na osnovu procene profesionalno kvalifikovanog nezavisnog procenjivača.

Na dan 31. decembra 2015. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina.

3.8. Biološka sredstva

Preduzeće nije imalo biološka sredstva na dan 31. decembra 2015. godine.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Preduzeće nije imalo lizing na dan 31. decembra 2015. godine.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslenjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Preduzeće, na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Preduzeće nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2015. godine.

Kratkoročna plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Preduzeća, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2015. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Preduzeće nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Preduzeće ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Preduzeća obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Preduzeća, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od

vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg

perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Skupština Republike Srbije je dana 15. decembra 2012. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica koji, između ostalog, predviđa povećanje poreske stope sa 10% na 15% počev od 1. januara 2013. godine. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Preduzeće izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaojcima običnih akcija Preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije po segmentima

Segment poslovanja je komponenta Preduzeća:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Preduzeća da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije

Ovo akcionarsko društvo ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost obavlja i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora.

Preduzeće najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima
- Riziku likvidnosti
- Kreditnom riziku

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Preduzeće minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembra 2014. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	79.121	0	0	0	70.264	149.385
Potraživanja	669.383	0	0	0	1.182.714	1.852.097
Kratkoročni finansijski plasmani	1.057.176	0	0	0	1.778.838	2.836.014
Učešća u kapitalu	0	0	0	0	2.542.681	2.542.681
Dugoročna potraživanja	245.454	0	0	0		245.454
Ostala potraživanja	0	0	0	0	264.614	264.614
Ukupno	2.051.134	0	0	0	5.839.111	7.890.245
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	471	471
Obaveze iz poslovanja	199.581	0	796	0	276.569	476.946
Dugoročne obaveze	0	0	0	0	0	0
Ostale obaveze	121	0	0	0	344.250	344.371
Ukupno	199.702	0	796	0	621.290	821.788
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra. 2014. godine	1.851.432	0	-796	0	5.217.821	7.068.457

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća deviznom riziku na dan 31. decembra 2015. godine:

U hiljadama	EUR	GBP	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	162.336	0	0	0	265.204	427.540
Potraživanja	706.404	0	0	0	1.476.307	2.182.711
Kratkoročni finansijski plasmani	2.757.074	0	0	0	1.604.010	4.361.084
Učešća u kapitalu	0	0	0	0	1.404.298	1.404.298
Dugoročna potraživanja	239.069	0	0	0		239.069
Ostala potraživanja	0	0	0	0	532.763	532.763
Ukupno	3.864.883	0	0	0	5.282.582	9.147.465
Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0	0	0
Obaveze iz poslovanja	201.101	165		563	270.095	471.924
Dugoročne obaveze	0	0	0	0	0	0
Ostale obaveze	122	0	0	0	352.870	352.992
Ukupno	201.223	165	0	563	622.965	824.916
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2015. godine	3.663.660	-165	0	-563	4.659.617	8.322.549

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Preduzeća je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju na naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Preduzeća riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2015	2014
Finansijska sredstva	4.594.072	3.069.164
Finansijske obaveze		
Razlika	4.594.072	3.069.164
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	427.540	149.385
Finansijske obaveze		
Razlika	427.540	149.385

Preduzeće ima značajnu kamatonosnu imovinu. Prihod Preduzeća i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Preduzeće neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Preduzeće upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Preduzeće neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Preduzeća, a u skladu sa poslovnom strategijom Preduzeća.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2014. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	149.385				149.385
Potraživanja	1.778.013	74.084			1.852.097
Kratkoročni finansijski plasmani	2.836.014				2.836.014
Učešća u kapitalu				2.542.681	2.542.681
Dugoročna potraživanja			12.273	233.181	245.454
Ostala potraživanja	256.676	7.938			264.614
Ukupno	5.020.088	82.022	12.273	2.775.862	7.890.245
Kratkoročne finansijske obaveze	471				471
Obaveze iz poslovanja	476.946				476.946
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	344.371				344.371
Ukupno	821.788	0	0	0	821.788
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2014. godine	4.198.300	82.022	12.273	2.775.862	7.068.457

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2015. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	427.540				427.540
Potraživanja	1.753.006	429.705			2.182.711
Kratkoročni finansijski plasmani	4.361.084				4.361.084
Učešća u kapitalu				1.404.298	1.404.298
Dugoročna potraživanja			11.953	227.116	239.069
Ostala potraživanja	516.780	15.983			532.763
Ukupno	7.058.410	445.688	11.953	1.631.414	9.147.465
Kratkoročne finansijske obaveze	0				0
Obaveze iz poslovanja	471.924				471.924
Dugoročne obaveze					0
Ostale obaveze	352.992				352.992
Ukupno	824.916	0	0	0	824.916
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2015. godine	6.233.494	445.688	11.953	1.631.414	8.322.549

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Preduzeća kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Preduzeća po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Preduzeća. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Preduzeću, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim, pored toga, Preduzeće ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Preduzeće od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Na dan 31. decembra 2015. godine Preduzeće raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima iskazanih u Napomeni br. 33 što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Preduzeća po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2015	2014
Kupci u zemlji - bruto	2.741.194	2.447.721
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	745.808	328.619
- ostali bruto	42.745	400.976
Ispravka vrednosti kupaca	1.347.036	1.325.219
Ukupno	2.182.711	1.852.097

Najveći kupac Preduzeća je Železara Smederevo. Železara značajno učestvuje u prihodima preduzeća i u potraživanjima od kupaca. U spornim potraživanjima, koja su 100% ispravljena najveće je potraživanje prema Sartid – u Smederevo u vrednosti od 261.588 hiljada RSD.

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ispravka vrednosti		Ispravka vrednosti	
	Bruto	2015	Bruto	2014
	2015	2015	2014	2014
Nedospela potraživanja	1.421.042		1.379.634	
Docnja od 0-30 dana	434.904		370.415	
Docnja od 31-60 dana	99.812		94.513	
Docnja od 61-90dana	70.674	33.270	83.502	75.967
Docnja od 91-180 dana	194.298	103.407	190.724	190.724
Docnja od 181-360 dana	252.647	208.906	218.925	218.925
Docnja preko 360	1.056.370	1.001.453	839.603	839.603
Ukupno	3.529.747	1.347.036	3.177.316	1.325.219

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2015	2014
Stanje na dan 1. januara	1.325.219	1.589.887
Povećanje	21.817	
Smanjenje		264.668
Otpis		
Stanje na dan 31. decembra	1.347.036	1.325.219

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Preduzeće se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit preduzeća.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2015. godine i 31. decembra 2014. godine, koeficijenti zaduženosti Preduzeća bili su kao što sledi:

U hiljadama RSD	2015	2014
Ukupne obaveze	882.136	879.099
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	427.540	149.385
Neto dugovanja	454.596	729.714
Kapital - ukupno	15.015.328	13.238.876
Koeficijent zaduženosti u	0,030	0,055

*Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze bez kapitala umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.

** Ukupan kapital predstavlja kapital iskazan u bilansu stanja.

*** Koeficijent zaduženosti se računa kao odnos neto dugovanja i ukupnog kapitala.

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Preduzeća je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Preduzeća vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Preduzeće smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Preduzeće smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	133	51
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	27	505
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	15.317	22.356
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	487.481	439.249
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	14.897	22.188
Ukupno	517.855	484.349

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	16.218	24.212
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	76.898	86.291
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	0	0
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	699.940	456.487
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	5.157.993	4.550.815
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	225.809	223.802
Ukupno	6.176.858	5.341.607

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihodi od zakupnina	74.957	74.148
Ostali poslovni prihodi	36.648	43.243
Ukupno	111.605	117.391

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihod od aktiviranja robe	5.040	18.462
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	33.519	9.769
Ukupno	38.559	28.231

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2015	2014
Nabavna vrednost prodane robe	420.943	376.982
Ukupno	420.943	376.982

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi materijala za izradu	546.782	407.500
Troškovi ostalog materijala	5.634	6.799
Troškovi rezervnih delova	81.667	68.068
Troškovi alata i sitnog inventara	16.532	10.272
Ukupno	650.615	492.639

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi energije i goriva	1.596.272	1.258.985
Ukupno	1.596.272	1.258.985

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	619.279	611.728
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	107.334	105.131
Troškovi naknada po ugovoru o delu	6.146	16.958
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	1.445	1.679
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	7.577	4.864
Troškovi naknada fizičkim licima	2.047	1.641
Ostali lični rashodi i naknade	47.944	41.369
Ukupno	791.772	783.370

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi transportnih usluga	379.439	340.382
Troškovi usluga održavanja	75.726	85.138
Troškovi zakupnina	21.460	12.622
Troškovi sajma	3	490
Troškovi reklame i propagande	7.202	9.143
Troškovi ostalih usluga	103.519	98.339
Ukupno	587.349	546.114

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi amortizacije -ukupno	693.651	595.186
- nekretnina, postrojenja i opreme	690.201	592.882
- nematerijalnih ulaganja	3.450	2.304
Ukupno	693.651	595.186

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi dugoročnih rezervisanja za sudske sporove	22.720	0
Ukupno	22.720	0

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2015	2014
Troškovi neproizvodnih usluga	372.000	297.466
Troškovi reprezentacije	7.728	7.565
Troškovi premija osiguranja	19.752	19.039
Troškovi platnog prometa	3.292	3.386
Troškovi članarina	950	970
Troškovi poreza	19.583	18.091
Ostali nematerijalni troškovi	10.326	10.741
Ukupno	433.631	357.258

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	93.863
- ostala povezana lica	0	6.121
Prihodi od kamata	135.779	41.303
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Pozitivne kursne razlike:		
- kursne razlike	113.748	143.761
- efekti valutne klauzule	244	1.539
Ostali finansijski prihodi	30.496	14.624
Ukupno	280.267	301.211

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
- matična i zavisna pravna lica	0	0
- ostala povezana lica	0	0
Rashodi kamata	2.245	1.265
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	0	0
Negativne kursne razlike:		
- kursne razlike	81.035	42.586
- efekti valutne klauzule	29.862	1.544
Ostali finansijski rashodi	0	0
Ukupno	113.142	45.395

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja	0	264.668
Ukupno	0	264.668

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2015	2014
Obezvredenje dugoročnih plasmana	0	1.209.584
Obezvredenje potraživanja	21.817	0
Ukupno	21.817	1.209.584

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	12.156	20.664
Dobici od prodaje materijala	852	679
Viškovi	2.343	0
Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	0	0
Prihodi od smanjenja obaveza	147	1.936
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	22.000	14.983
Ostali prihodi	4.920	9.846
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja	0	0
Ukupno	42.418	48.108

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2015	2014
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	13.620	20.438
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu	84.417	
Gubici od prodaje materijala	240	884
Manjkovi	415	467
Rashodi ugovorene zaštite	0	10.535
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	3.732	1.796
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	2.357	0
Ostali nepomenuti rashodi	8.294	17.706
Ukupno	113.075	51.826

Preduzeće je izvršilo prodaju akcija Messer Aligaza Turska i po tom osnovu ima gubitke od prodaje učešća u kapitalu.

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Prihodi ranijih perioda	507	4.571
Rashodi ranijih perioda	8.389	9.237
Ukupno - gubitak	7.882	4.666

24. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2015	2014
Poreski rashodi perioda	0	222.935
Odloženi poreski rashodi	0	0
Odloženi poreski prihodi	33.081	25.161
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	-33.081	197.774

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2015	2014
Dobit pre oporezivanja	1.743.388	856.971
Obračunati porez po stopi od 15%	261.508	128.546
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	13.825	27.845
Ostale trajne razlike	(295.979)	183.721
Poreska oslobođenja		(117.177)
Tekući poreski gubitak za koji nije priznat odloženi porez	20.646	
Obračunati tekući porez po umanjenju	-	222.935
Efekti odloženih poreza	(33.081)	(25.161)
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski rashod	(33.081)	197.774
Efektivna poreska stopa	n/a	23%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2015. godine Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva koja se odnose na poreske kredite u iznosu od 406.372 hiljade RSD, usled neizvesnosti da li će postojati dovoljan oporezivi dobitak u budućim periodima na teret koga bi se moglo izvršiti priznavanje prenetih poreskih kredita.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 11.257 hiljada nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja. Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 21.013 hiljada nastala su po osnovu priznatih poreskih sredstava po osnovu poreskih gubitaka koji se očekuju da će biti iskorišćeni sledeće godine. Obračun odloženih poreskih obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2015			2014		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	11.257		11.257		(811)	(811)
Po osnovu poreskog gubitka	21.013		21.013			
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto	32.270		32.270		(811)	(811)

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2014.	8.001	19.692	27.693
Povećanja u toku godine		2.079	2.079
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi		822	822
Stanje na dan 31. decembra 2014.	8.001	22.593	30.594
Povećanja u toku godine		888	888
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi		10.945	10.945
Stanje na dan 31. decembra 2015.	8.001	34.426	42.427
Akumulirana ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2014.	8.001	14.922	22.923
Amortizacija za tekuću godinu		2.304	2.304
Otuđenja i rashodovanja			
Stanje na dan 31. decembra 2014.	8.001	17.226	25.227
Amortizacija za tekuću godinu		3.449	3.449
Otuđenja i rashodovanja			
Prenosi		51	51
Stanje na dan 31. decembra 2015.	8.001	20.726	28.727
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2014.	0	5.367	5.367
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2015.	0	13.700	13.700

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	UKUPNO
Nabavna vrednost								
Stanje na dan 1. januara 2014.	66.669	1.190.149	9.076.948	500	615.370	3.423	750.151	11.703.210
Povećanja u toku godine	15.059	18.561	512.009		529.738		227.067	1.302.434
Otuđenja i rashodovanja	-338	-11.916	-77.873					-90.127
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi	16.679	14.169	70.351		800.861		-902.882	-822
Ostalo								0
Stanje na 31. decembra 2014.	98.069	1.210.963	9.581.435	500	1.945.969	3.423	74.336	12.914.695
Povećanja u toku godine		135.025	665.062		185.443		58.327	1.043.857
Otuđenja i rashodovanja		-267	-80.392					-80.659
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi		87.635	1.770.943		-1.756.091		-113.432	-10.945
Zatvaranje datih avansa								0
Ostalo								0
Stanje na 31. decembra 2015.	98.069	1.433.356	11.937.048	500	375.321	3.423	19.231	13.866.948

Akumulirana ispravka vrednosti								
Stanje 1. januara 2014.		802.206	5.731.748			3.423		6.537.377
Amortizacija za tekuću godinu		29.155	563.679					592.834
Otuđenja i rashodovanja		-8.577	-61.113					-69.690
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi								0
Ostalo								
Stanje na 31. decembra 2014.		822.784	6.234.314			3.423		7.060.521
Amortizacija za tekuću godinu		40.776	649.388					690.164
Otuđenja i rashodovanja		-238	-60.534					-60.772
Efekti procene vrednosti								0
Prenosi		182	-233					-51
Ostalo								
Stanje ispravke na 31. decembra 2015.		863.504	6.822.935	0	0	3.423	0	7.689.862
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2014. godine	98.069	388.179	3.347.121	500	1.945.969	0	74.336	5.854.174
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2015. godine	98.069	569.852	5.114.113	500	375.321	0	19.231	6.177.086

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2015	2014
Nabavna vrednost		
Stanje na dan 1. januara	17.708	17.708
Nabavke u toku godine		
Prenosi		
Stanje na dan 31. decembra	17.708	17.708
Ispravka vrednosti		
Stanje na dan 1. januara	17.623	17.574
Amortizacija u toku godine	37	49
Prenosi		
Stanje na dan 31. decembra	17.660	17.623
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	48	85

Na dan 31. decembra 2015. godine zbog male vrednosti investicionih nekretnina Preduzeće nije izvršilo procenu vrednosti investicionih nekretnina već su investicione nekretnine vrednovane po sadašnjoj knjigovodstvenoj vrednosti.

Investicione nekretnine u Nišu i Kraljevu su date u zakup.

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljadama RSD	2015	2014
Učešće u kapitalu Progas, Podgorica	133.409	133.409
Učešće u kapitalu Messer GTM, Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH Gas, Sarajevo	683.187	683.187
Učešće u kapitalu Messer Aligaz, Turska		3.379.595
Učešće u kapitalu Messer Albagaz, Tirana	564.478	396.907
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	1.403.708	4.615.732
Ispravka učešća u kapitalu Messer Aligaz, Turska		-2.073.641
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	1.403.708	2.542.091

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2015	2014
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	-26.007
Ukupno Tehnogas Hellas	0	0
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	30.146	30.146
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	-29.556	-29.556
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	590	590

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Ostali dugoročni plasmani	234.451	234.613
Ostali dugoročni finansijski plasmani - bruto	234.451	234.613
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	-1.463	-1.463
Ostali dugoročni finansijski plasmani - neto	232.988	233.150

30. ZALIHE

U hiljadama RSD	2015	2014
Materijal i rezervni delovi	118.055	78.323
Nedovršena proizvodnja	58.098	41.728
Gotovi proizvodi	45.516	33.191
Roba	77.352	68.676
Dati avansi	227.874	146.186
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno zalihe	526.895	368.104

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2015	2014
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci - matična i zavisna pravna lica u zemlji	42.745	48.274
Kupci - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	29.634	146.211
Kupci - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	319.188	165.707
Kupci u zemlji	2.741.194	2.447.722
Kupci u inostranstvu	396.986	369.402
Bruto potraživanja od kupaca	3.529.747	3.177.316
Ispravka vrednosti kupaca u zemlji	-1.039.852	-1.066.780
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	-307.184	-258.439
Ispravka vrednosti kupaca	-1.347.036	-1.325.219
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u zemlji	42.745	48.274
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	29.634	146.211
Neto - kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	319.188	165.707
Neto - kupci u zemlji	1.701.342	1.380.942
Neto - kupci u inostranstvu	89.802	110.963
Ukupno - neto kupci	2.182.711	1.852.097

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2015	2014
Potraživanja od zaposlenih	229	242
Potraživanja za porez na dobit	209.541	651
Potraživanja za refundacije	4.225	2.144
Ostala kratkoročna potraživanja	17.243	17.243
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	-17.024	-17.024
Kratkoročni finansijski plasmani neto	214.214	3.256

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2015	2014
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica		
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica		
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	1.275	7.311
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	4.359.809	2.828.703
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	3.784	3.784
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	-3.784	-3.784
Ukupno	4.361.084	2.836.014

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2015	2014
Hartije od vrednosti	124	713
Dinarski tekući računi	386.297	69.245
Blagajna	254	216
Devizni tekući računi	40.822	79.121
Ostala novčana sredstva	43	90
Ukupno	427.540	149.385

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili beoniu za dinarska sredstva ili je vezana za eoniu ako se radi o deviznim sredstvima.

Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno i vrednost umanjena u iznosu od EUR 269 hiljada sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine odnose se na sredstva deponovana na deviznim računima kod Montex banke kojoj je oduzeta dozvola za rad i nad kojom je pokrenut postupak stečaja.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Unapred plaćeni troškovi	9.113	7.827
Razgraničenje PDV - a		
Ostala AVR	12.187	15.534
Ukupno	21.300	23.361

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Preduzeća se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2015. godine akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Preduzeća je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2015. godine:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Preduzeće krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2015	2014
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	11.848.863	10.072.411
Gubitak		
Ukupno	15.015.328	13.238.876

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

- (a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2015	2014
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	57.220	56.500
Ostala dugoročna rezervisanja		
Ukupno	57.220	56.500

Na dan 31. decembra 2015. godine, Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Preduzeća.

- (b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2014. i 2015. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. januara 2014. godine	73.500
Dodatna rezervisanja	
Iskorišćena rezervisanja	2.017
Ukidanje u korist prihoda	14.983
Stanje na dan 31. decembra 2014. godine	56.500
Dodatna rezervisanja	22.720
Iskorišćena rezervisanja	
Ukidanje u korist prihoda	22.000
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	57.220

38. DUGOROČNE OBAVEZE

Preduzeće nema dugoročne obaveze na dan 31. decembra 2015.godine.

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2015	2014
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0	471
Ukupno	0	471

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0	0
Dobavljači - matična i povezana pravna lica u inostranstvu	65.919	64.593
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0	0
Dobaljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	16.653	92.161
Dobaljači u zemlji	269.526	272.823
Dovaljači u inostranstvu	119.278	46.858
Ostale obaveze iz poslovanja	548	511
Ukupno - kratkoročne obaveze iz poslovanja	471.924	476.946

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2015	2014
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	293.564	237.729
Ostale kratkoročne obaveze	190	241
Ukupno	293.754	237.970

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2015	2014
Obaveza za porez na dobit preduzeća	0	60.927
Ukupno	0	60.927

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Unapred obračunati troškovi	71	94
Unapred naplaćeni prihodi	1.807	2.070
Ukupno	1.878	2.164

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2015	2014
Ambalaža drugih lica	0	0
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	40.350	35.187
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	0	843
Stanje na dan 31. decembra	41.584	37.264

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2015	2014
Neto dobitak	1.776.469.558	659.197.147
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	1.714	636

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Preduzeće ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Preduzeće pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje:

U hiljadama RSD	2015	2014
Potraživanja od:		
Messer Bulgaria EOOD	92.776	25.525
Messer Vardar Tehnogas DOOEL	83.647	63.234
Messer Slovenija d.o.o.	72.502	2.238
Messr GMT	42.745	48.274
Messer Hungarogaz Kft	30.108	15.003
Messer Albagaz	29.633	140.021
Messer Tehnoplina d.o.o.	17.867	31.062
Messer Croatia Plin d.o.o.	11.980	10.125
Messer Romania Gaz S.R.L	8.045	10.027
Messer Mostar Plin d.o.o.	2.016	2.640
MEC Group	233	5.805
Messer Austria	15	
Messer Aligaz		3.284
Messer Group		1.685
Messer BH Gas d.o.o.		1.221
Messer Technogas Praha		48
Messer Ukraina		
Ukupno	391.567	360.192

U hiljadama RSD	2015	2014
Obaveze prema:		
Messer Group GmbH	59.716	53.879
MEC Group	6.504	4.951
Messer Albagaz	6.203	7.819
Messer Austria	4.614	10.675
Messer Vardar Tehnogas DOOEL	2.017	1.359
Messer Informacioni	1.184	1.459
Messer Tehnoplina d.o.o.	710	
Messer Hungarogaz Kft.	613	855
Messer Slovenija d.o.o.	368	
Messer Croatia Plin d.o.o.	306	
Messer Gas Pak	238	72.263
Messer France	94	
Messer Belgium	5	293
Progas		1.553
Messer Aligaz		1.342
Messer Romania Gaz S.R.L		259
Messer Schweiz		47
Ukupno	82.572	156.754

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi i prihodi od prodaje osnovnih sredstava:

U hiljadama RSD	2015	2014
Messer Hungarogaz Kft	186.484	121.356
Messer Bulgaria EOOD	179.788	158.828
Messer Romania Gaz S.R.L	75.725	73.395
Messer Slovenija d.o.o.	71.240	2.265
Messer Croatia Plin d.o.o.	63.520	24.656
Messer Albagaz	56.926	64.325
Messer Vardar Tehnogas DOOEL	56.253	48.212
Messer Tehnoplina d.o.o.	43.735	34.570
MEC Group	29165	14831
Messer Aligaz	20.602	33.126
Messer GTM	17.204	24.684
Messer Mostar Plin d.o.o.	13.917	18.038
Messer BH Gas d.o.o.		1.197
Messer Technogas Praha		2.974
Messer Gas Pak		1.769
Progas		1.594
Messer Group		382
Messer Italia		
Ukupno	814.559	626.202

U hiljadama RSD	2015	2014
Potraživanja za date avanse:		
Messer Group	17.300	17.300
Messer Vardar Tehnogas	113.569	112.945
Ukupno	130.869	130.245

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Preduzeća (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2015.	2014.
Kratkoročna primanja	6.206	5.119
Ukupno	6.206	5.119

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Preduzeće je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2015. i 2014. godine.

Preduzeće nema neusaglašenih potraživanja i obaveza.

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Preduzeće je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Preduzeće procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2015. godine Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37 na dan 31. decembra 2015. godine Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 57.220 hiljada.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist kupca Klinički centar Srbije	2.420
Garancija izdata u korist kupca JUP istraživanje i razvoj	255
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	2.495
Garancija izdata u korist Uprave Carine	19.000
Garancija izdata u korist Beogradskog vodovoda i kanalizacije	6.355
Garancija izdata u korist kupca Naftagas nafni servis	2.914
Garancija izdata u korist Naučno tehnički centar NIS	401
Garancija izdata u korist NIS ad	387
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	1.265
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	3.228
Garancija izdata u korist KBC Bežanijska kosa	646
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	984
Ukupno na dan 31. decembra 2015. godine	40.350

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	6.355
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	1.045
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	2.966
Garancija izdata u korist Uprave Carine	7.900
Garancija izdata u korist kupca NIS Novi Sad	59
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	868
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	194
Garancija izdata u korist Uprave Carine	3.000
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	211
Garancija izdata u korist kupca RB Kolubara Lazarevac	389
Garancija izdata u korist kupca RFZO	12.200
Ukupno na dan 31. decembra 2014. godine	35.187

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Dana 18.03.2016. godine Poreska uprava – Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici, Crna Gora doneo je rešenje broj 5-0531304/004 da se briše iz registra preduzeće Progas doo Nikšić.

U Beogradu, 18.03.2016. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
 Olivera Rogović
 Rukovodilac finansija i knjigovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
 izvršni direktor

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2015. GODINU

1. Opšti podaci

“Messer Tehnogas” AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih gasova i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 9 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore.

U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik

- Helijum
- Suvi led
- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše.
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001, ISO 14001, FSSC 22000.

Preduzeće ima jednodomo upravljanje sa Odborom direktora i Izvršnim direktorom.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Dragijana Radonjić-Petrović, član
- Dragan Đuričin, član
- Franz Gerfried Schmidt, član
- Ernst Bode, član

Izvršni direktor društva je Ernst Bode.

Menadžment društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvršni direktor
- Ilija Trujić, Prokurist- direktor proizvodnje i održavanja
- Đorđe Savić, Prokurist- direktor prodaje
- Zoran Radibratović- Prokurist – direktor novih primena, projektovanja, servisa i logistike
- Mirko Goranović – Prokurist- direktor administracije

Organizacione jedinice preduzeća (ogranci preduzeća koji se ne registruju) nalaze se na sledećim proizvodnim i prodajnim lokacijama: Beograd, Smederevo, Pančevo, Novi Sad, Niš, Kraljevo, Požega, Bor i Nikšić ogranak u Crnoj Gori.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Prema podacima koje je objavilo Ministarstvo finansija Republike Srbije, zabeležen je realni rast BDP-a od 0,8%, najviše zbog rasta industrijske proizvodnje i vrednosti izvedenih radova u građevinarstvu dok je, sa druge strane, zabeležen pad u poljoprivredi. Rast novoodobrenih investicionih kredita bio je jedan od važnih izvora finansiranja investicionih aktivnosti. Ovi krediti dali su dodatni podsticaj rastu investicija koje su doprinele rastu BDP-a.

Konkurentna pozicija Srbije na listi koju sačinjavaju Svetska banka i Svetski ekonomski forum nepromenjena je u odnosu na prethodni period. Ukupna vrednost izvoza 15 najvećih izvoznika u 2015. godini iznosila je oko 3,5 mlrd evra od čega najveći deo pripada Fiat-u. Na listi vodećih izvoznika nalazi se „Železara Smederevo“, koja je u toku 2015. godine povećala izvoz za 58,8 % u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan spoljni dug na kraju septembra 2015. godine iznosio je 26,3 milijarde eura, pa je u poređenju sa krajem prethodne godine zabeleženo povećanje. Na rast duga u ovom periodu uticalo je i povećanje sredstava za obnovu štete nastale usled poplava. Povećanje duga početkom 2015. godine delom je posledica i jačanja dolara u odnosu na evro u ovom periodu. Kurs dinara se tokom 2015. godine kretao od 123,5774 dinara za evro 29.01.2015. do 119,7162 za 1 evro 1.10.2015. godine. Na dan 31.12.2015. godine kurs je bio 121,6261 dinara za 1 evro. Prema informacijama Ministarstva finansija Republike Srbije priliv stranih direktnih investicija u toku 2015. godine iznosio je 1.571 milion evra. međugodišnji indeks potrošačkih cena bio je 1,5%.

Narodna banka Srbije je utvrdila ciljeve inflacije za 2015. i 2016 godinu na nivou od 4% sa dozvoljenim odstupanjem $\pm 1,5\%$. U 2015 godini inflacija se kretala ispod donje granice dozvoljenog odstupanja od cilja.

Messer Tehnogas je 2015. godine imao rast prihoda od prodaje za 14 % u poređenju sa prethodnom godinom.

Poslovanja Messer Tehnogasa 2015. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA

	31.12.2015. RSD 000	31.12.2014. RSD 000
Poslovni prihodi	6.806.318	5.943.347
Prihodi od prodaje robe	517.855	484.349
Prihod od prodaje proizvoda i usluga	6.176.858	5.341.607
Drugi poslovni prihodi	111.605	117.391
Poslovni rashodi	5.129.699	4.388.892
Nabavna vrednost prodate robe	420.943	376.982
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	38.559	28.231
Povećanje vrednosti zaliha	34.155	8.929
Smanjenje vrednosti zaliha	5.460	15.518
Troškovi materijala	650.615	492.639
Troškovi goriva i energije	1.596.272	1.258.985
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	791.772	783.370
Troškovi proizvodnih usluga	587.349	546.114
Troškovi amortizacije i rezervisanja	716.371	595.186
Ostali poslovni rashodi	433.631	357.258
Poslovni dobitak	1.676.619	1.554.455
Finansijski prihodi	280.267	301.211
Finansijski rashodi	113.142	45.395
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	0	264.668
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	21.817	1.209.584
Ostali prihodi	42.418	48.108
Ostali rashodi	113.075	51.826
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	1.751.270	861.637
Neto gubitak/dobitak poslovanja	7.882	4.666
Dobitak pre oporezivanja	1.743.388	856.971
Poreski rashodi perioda	0	222.935
Odloženi poreski rashodi/prihodi	33.081	25.161
Neto dobitak	1.776.469	659.197

Poslovanja Messer Tehnogasa 2015. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS STANJA	RSD 000	RSD 000
	31.12.2015	31.12.2014
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	13.700	5.367
Nekretnine, postojenja i oprema	6.177.134	5.854.259
Učešće u kapitalu	1.404.298	2.542.681
Ostali dugoročni finansijski plasmani		
	239.069	245.454
Dugoročna potraživanja	0	
Ukupna stalna imovina	7.834.201	8.647.761
Zalihe	526.895	368.104
Potraživanja	2.476.275	2.089.826
Druga potraživanja	214.214	3.256
Kratkoročni finansijski plasmani	4.361.084	2.836.014
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	427.540	149.385
Porez na dodatu vrednost i AVR	24.985	23.629
Ukupna obrtna imovina	8.030.993	5.470.214
Odložena poreska sredstva	32.270	
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	15.897.464	14.117.975
Vanposlovna aktiva	41.584	37.264
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.884.234
Rezerve	1.282.231	1.282.231
Nerspoređena dobit i gubita	11.848.863	10.072.411
Ukupan kapital	15.015.328	13.238.876
Dugoročna rezervisanja	57.220	56.500
Dugoročni krediti		
Ostale dugoročne obaveze		
Kratkoročne obaveze		
Primljeni avansi, depoziti kaucije	16.909	22.522
Obaveze prema dobavljačima	471.376	476.435
Ostale kratkoročne obaveze	294.302	238.952
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	40.451	81.715
PVR	1.878	2.164
Ukupne kratkoročne obaveze	824.916	821.788
Odložene poreske obaveze	0	811
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	15.897.464	14.117.975
Vanbilansa pasiva	41.584	37.264

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA

Prinos na ukupan kapital	11,66	%
		%
Neto prinos na sopstveni kapital	11,83	%
		%
Stepen zaduženosti	5,55	%
		%
Stopa neto dobitka	26,10	%
		%
I stepen likvidnosti	51,83	%
		%
II stepen likvidnosti	909,68	%
Neto obrtni kapital	7.206.077	HRSD
Tržišna kapitalizacija	9.018.924.600	RSD
Dobit po akciji	1.713,65	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Organizacione jedinice preduzeća	31.12.2015.	31.12.2014.
Beograd	132	125
Smederevo	49	48
Pančevo	38	39
Novi Sad	17	17
Niš	30	28
Bor	19	19
Kraljevo	43	41
Požega	7	6
Nikšić	19	20
Ukupno	354	344

4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, pomene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Sredinom marta 2015. godine, Vlada Srbije, odlučila da izabere menadžment koji će upravljati Železaram, koja je najveći kupca Messer Tehnogasa, dok će sama Železara ostati u vlasništvu države Srbije. RTB TIR Bor, kao drugi najveći kupac Messer Tehnogas AD, u 2015 godini završio je izgradnju nove topionice i rafinacije bakra čime su značajno podignuti

proizvodni kapaciteti. U toku 2015 godine pokrenut je stečajni postupak za najvećeg kupca tečnih gasova u Srbiji, Sirmium Steel.

U aprilu 2015 godine završena je izgradnja novog postrojenja za razlaganje vazduha u Boru i počelo je snabdevanja nove topionice RTB-a Bor. Novo postrojenje je tri puta većeg kapaciteta od postojećeg.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2016. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 6.781.797 HRSD i investicije u iznosu od 607.400 HRSD.

U pogledu prodajnog programa Kompanije, očekuje se da će zadržati svoj udeo na tržištu i radu na pojedinačnim oblastima kako bi se povećala efikasnost u mnogim segmentima poslovanja. Takođe, plan Kompanije je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostavrenje planiranih investicija kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite.

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na maksimalno smanjenju ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni rizici od značaja za finansijski položaj preduzeća i uspešnost poslovanja.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica preduzeća, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja, sagledavaju cenovne, kreditne, i likvidne rizike. Dnevnom sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnom praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Dana 18.03.2016. godine Poreska uprava – Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici, Crna Gora doneo je rešenje broj 5-0531304/004 da se briše iz registra preduzeće Progas doo Nikšić.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- Dokapitalizacija Messer Albagasa Tirana u iznosu od 1.392.857,14 EUR tj. 167.572.135,37 RSD izvršena je 29.06.2015. godine.
- Dana 15.09.2015. godine Messer Tehnogas AD, Beograd je zaključio kupoprodajni ugovor sa Air Liquide Türkiye Gaz. San. ve Tic. A.Ş. Reşitpaşa Mah. Eski Büyükdere Cad., Park Plaza No: 14 Kat: 19 D: 43 Maslak, Sarıyer, Istanbul, kojim je prodao 100% svojih akcija u svom zavisnom društvu Messer Aligaz Sanayi Gazlari A.S., Turkey.
- U okviru Napomena uz finansijske izveštaje detaljno su obelodanjeni svi prihodi, obaveze i potraživanja sa povezanim licima.

9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razovja

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2015. god:

- Iz oblasti hemije i industrije:
  1. Regulacija pH vrednosti procesne vode sa ugljendioksidom u procesu proizvodnje papira
  2. Upotreba gasovitog azota u procesu vulkanizacije guma Primena LIN Injectora za ukapavanje tečnog azota prilikom pakovanja pesticida
- Iz oblasti primene gasa u tretmanu voda:
  1. Primena ugljendioksida za regulaciju pH bazenske vode
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji:
  1. Primena ugljendioksida za uništavanje štetočina kod zrnastih proizvoda (pirinač, kukuruz kokičar)
- Iz oblasti metalurgije:
  1. Primena azota umesto endogasa za termicku obradu čelika

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Messer Tehnogas AD sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Izgrađen je magacin za opasne materije - SO₂,
  - Izvršena je ugradnja toplotnih pumpi za grejanje prostorija,
  - Nabavljani su kavezi za skladištenje boca sa toksičnim i zapaljivim gasovima,
  - Izvršena zamena rasvete reflektorima LED tehnologije
  - Vršiti se sukcesivna zamena i ugradnja novih „štedljivih svetiljki“ mesto postojećih živinih.
-
- Urađena i puštena u rad solarna elektrana snage 30 KW. Proizvedena električna struja se koristi za naše potrebe.
  - Kontinuirano se radi zamenjena stare stolarija i kontinuirano se vrši termoizolacija na objektima. U toku je izrada elaborata energetske efikasnosti
  - Izvršena je ugradnja centrifugalne pumpe za punjenje posuda, što smanjuje buku i emisije u vazduh
  - Izvršena je ugradnja centrifugalnih pumpi za punjenje posuda sa TG, N₂ i O₂, čime se smanjuje buka i emisije u vazduh
  - Na lokaciji Bora izgrađena je nova upravna zgrada sa prodajom i urađen je elaborat energetske efikasnosti za istu, što je dovelo do smanjenja utroška energije
-
- Izvršena zamena 4 postojećih rezervoara sa novim, čime se bitno smanjuju emisije u vazduh,
  - Izvršena zamena plastičnih vreća sa džambo vrećama za pakovanje i transport amonijum nitrata. (nema više stvaranja otpadne plastike jer se vreće nakon praznjenja vraćaju ponovo na punjenje)
-
- Uvođenje monitoringa - praćenje zagađenja tla oko podzemnih rezervoara na lokaciji ugradnjom pijeometara

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Preduzeće ima registrovani ogranak u Crnoj Gori i to Messer Tehnogas Fabrika Nikšić, koja je u Crnoj Gori registrovana kao deo stranog društva.

13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspeštosti poslovanja

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije i to su:

- finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha investicije koje se drže do dospeća
- krediti (zajmovi) i potraživanja finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja preduzeća i uspešnost poslovanja.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Društvo primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Društvo je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)
- Compliance code i compliance treninzi.

Društvo je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja.

Beograd, 08.04.2016. godine.

Izvršni direktor

Ernst Bode

II GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl.glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ A.D Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2015. GODINU

1. Opšti podaci

“Messer Tehnogas” AD Beograd je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih gasova i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB100002942.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda. U 1992. godini Preduzeće je transformisano u deoničko društvo sa društvenim kapitalom, sa 9 centara lociranih na teritoriji Srbije i Crne Gore.

U toku 1997. godine, Preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija Preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik
- Azot
- Argon
- Ugljen-dioksid
- Acetilen
- Vodonik

- Helijum
- Suvi led
- Azotsuboksid
- Medicinski gasovi i
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše.
- Rashladni fluidi
- Ostali gasovi

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001, ISO 14001, FSSC 22000.

Preduzeće ima jednodomo upravljanje sa Odborom direktora i Izvršnim direktorom.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik
- Dragijana Radonjić-Petrović, član
- Dragan Đuričin, član
- Franz Gerfried Schmidt , član
- Ernst Bode, član

Izvršni direktor društva je Ernst Bode.

Menadžment društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvršni direktor
- Ilija Trujić, Prokurist- direktor proizvodnje i održavanja
- Đorđe Savić, Prokurist- direktor prodaje
- Zoran Radibratović- Prokurist – direktor novih primena, projektovanja, servisa i logistike
- Mirko Goranović – Prokurist- direktor administracije

Organizacione jedinice preduzeća (ogranci preduzeća koji se ne registruju) nalaze se na sledećim proizvodnim i prodajnim lokacijama: Beograd, Smederevo, Pančevo, Novi Sad, Niš, Kraljevo, Požega, Bor i Nikšić ogranak u Crnoj Gori.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Prema podacima koje je objavilo Ministarstvo finansija Republike Srbije, zabeležen je realni rast BDP-a od 0,8%, najviše zbog rasta industrijske proizvodnje i vrednosti izvedenih radova u građevinarstvu dok je, sa druge strane, zabeležen pad u poljoprivredi. Rast novoodobrenih investicionih kredita bio je jedan od važnih izvora finansiranja investicionih aktivnosti. Ovi krediti dali su dodatni podsticaj rastu investicija koje su doprinele rastu BDP-a.

Konkurentna pozicija Srbije na listi koju sačinjavaju Svetska banka i Svetski ekonomski forum nepromenjena je u odnosu na prethodni period. Ukupna vrednost izvoza 15 najvećih izvoznika u 2015. godini iznosila je oko 3,5 mlrd evra od čega najveći deo pripada Fiat-u. Na listi vodećih izvoznika nalazi se „Železara Smederevo“, koja je u toku 2015. godine povećala izvoz za 58,8 % u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupan spoljni dug na kraju septembra 2015. godine iznosio je 26,3 milijarde eura, pa je u poređenju sa krajem prethodne godine zabeleženo povećanje. Na rast duga u ovom periodu uticalo je i povećanje sredstava za obnovu štete nastale usled poplava. Povećanje duga početkom 2015. godine delom je posledica i jačanja dolara u odnosu na evro u ovom periodu. Kurs dinara se tokom 2015. godine kretao od 123,5774 dinara za evro 29.01.2015. do 119,7162 za 1 evro 1.10.2015. godine. Na dan 31.12.2015. godine kurs je bio 121,6261 dinara za 1 evro. Prema informacijama Ministarstva finansija Republike Srbije priliv stranih direktnih investicija u toku 2015. godine iznosio je 1.571 milion evra. međugodišnji indeks potrošačkih cena bio je 1,5%.

Narodna banka Srbije je utvrdila ciljeve inflacije za 2015. i 2016 godinu na nivou od 4% sa dozvoljenim odstupanjem $\pm 1,5\%$. U 2015 godini inflacija se kretala ispod donje granice dozvoljenog odstupanja od cilja.

Messer Tehnogas je 2015. godine imao rast prihoda od prodaje za 14 % u poređenju sa prethodnom godinom.

Poslovanja Messer Tehnogasa 2015. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA

	31.12.2015. RSD 000	31.12.2014. RSD 000
Poslovni prihodi	6.806.318	5.943.347
Prihodi od prodaje robe	517.855	484.349
Prihod od prodaje proizvoda i usluga	6.176.858	5.341.607
Drugi poslovni prihodi	111.605	117.391
Poslovni rashodi	5.129.699	4.388.892
Nabavna vrednost prodate robe	420.943	376.982
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	38.559	28.231
Povećanje vrednosti zaliha	34.155	8.929
Smanjenje vrednosti zaliha	5.460	15.518
Troškovi materijala	650.615	492.639
Troškovi goriva i energije	1.596.272	1.258.985
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	791.772	783.370
Troškovi proizvodnih usluga	587.349	546.114
Troškovi amortizacije i rezervisanja	716.371	595.186
Ostali poslovni rashodi	433.631	357.258
Poslovni dobitak	1.676.619	1.554.455
Finansijski prihodi	280.267	301.211
Finansijski rashodi	113.142	45.395
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	0	264.668
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	21.817	1.209.584
Ostali prihodi	42.418	48.108
Ostali rashodi	113.075	51.826
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	1.751.270	861.637
Neto gubitak/dobitak poslovanja	7.882	4.666
Dobitak pre oporezivanja	1.743.388	856.971
Poreski rashodi perioda	0	222.935
Odloženi poreski rashodi/prihodi	33.081	25.161
Neto dobitak	1.776.469	659.197

Poslovanja Messer Tehnogasa 2015. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS STANJA	RSD 000 31.12.2015	RSD 000 31.12.2014
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerjalna ulaganja	13.700	5.367
Nekretnine, postojenja i oprema	6.177.134	5.854.259
Učešće u kapitalu	1.404.298	2.542.681
Ostali dugoročni finansijski plasmani	239.069	245.454
Dugoročna potraživanja	0	
Ukupna stalna imovina	7.834.201	8.647.761
Zalihe	526.895	368.104
Potraživanja	2.476.275	2.089.826
Druga potraživanja	214.214	3.256
Kratkoročni finansijski plasmani	4.361.084	2.836.014
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	427.540	149.385
Porez na dodatu vrednost i AVR	24.985	23.629
Ukupna obrtna imovina	8.030.993	5.470.214
Odložena poreska sredstva	32.270	
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	15.897.464	14.117.975
Vanposlovna aktiva	41.584	37.264
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.884.234
Rezerve	1.282.231	1.282.231
Nerspoređena dobit i gubita	11.848.863	10.072.411
Ukupan kapital	15.015.328	13.238.876
Dugoročna rezervisanja	57.220	56.500
Dugoročni krediti		
Ostale dugoročne obaveze		
Kratkoročne obaveze		
Primljeni avansi, depoziti kaucije	16.909	22.522
Obaveze prema dobavljačima	471.376	476.435
Ostale kratkoročne obaveze	294.302	238.952
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	40.451	81.715
PVR	1.878	2.164
Ukupne kratkoročne obaveze	824.916	821.788
Odložene poreske obaveze	0	811
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	15.897.464	14.117.975
Vanbilansa pasiva	41.584	37.264

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA

Prinos na ukupan kapital	11,66	%
		%
Neto prinos na sopstveni kapital	11,83	%
		%
Stepen zaduženosti	5,55	%
		%
Stopa neto dobitka	26,10	%
		%
I stepen likvidnosti	51,83	%
		%
II stepen likvidnosti	909,68	%
Neto obrtni kapital	7.206.077	HRSD
Tržišna kapitalizacija	9.018.924.600	RSD
Dobit po akciji	1.713,65	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Organizacione jedinice preduzeća	31.12.2015.	31.12.2014.
Beograd	132	125
Smederevo	49	48
Pančevo	38	39
Novi Sad	17	17
Niš	30	28
Bor	19	19
Kraljevo	43	41
Požega	7	6
Nikšić	19	20
Ukupno	354	344

4. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, planirani budući razvoj, pomene u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Sredinom marta 2015. godine, Vlada Srbije, odlučila da izabere menadžment koji će upravljati Železaram, koja je najveći kupca Messer Tehnogasa, , dok će sama Železara ostati u vlasništvu države Srbije. RTB TIR Bor, kao drugi najveći kupac Messer Tehnogas AD, u 2015 godini završio je izgradnju nove topionice i rafinacije bakra čime su značajno podignuti

proizvodni kapaciteti. U toku 2015 godine pokrenut je stečajni postupak za najvećeg kupca tečnih gasova u Srbiji, Sirmium Steel.

U aprilu 2015 godine završena je izgradnja novog postrojenja za razlaganje vazduha u Boru i počelo je snabdevanja nove topionice RTB-a Bor. Novo postrojenje je tri puta većeg kapaciteta od postojećeg.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2016. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 6.781.797 HRSD i investicije u iznosu od 607.400 HRSD.

U pogledu prodajnog programa Kompanije, očekuje se da će zadržati svoj udeo na tržištu i radu na pojedinačnim oblastima kako bi se povećala efikasnost u mnogim segmentima poslovanja. Takođe, plan Kompanije je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostavrenje planiranih investicija kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite.

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom
- Tržišnim rizikom
- Rizik likvidnosti
- Kreditnim rizikom
- Kamatnim rizikom

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na maksimalno smanjenju ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni rizici od značaja za finansijski položaj preduzeća i uspešnost poslovanja.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica preduzeća, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja, sagledavaju cenovne, kreditne, i likvidne rizike. Dnevnom sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnom praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon protoka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Dana 18.03.2016. godine Poreska uprava – Centralni registar privrednih subjekata u Podgorici, Crna Gora doneo je rešenje broj 5-0531304/004 da se briše iz registra preduzeće Progas doo Nikšić.

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- Dokapitalizacija Messer Albagasa Tirana u iznosu od 1.392.857,14 EUR tj. 167.572.135,37 RSD izvršena je 29.06.2015. godine.
- Dana 15.09.2015. godine Messer Tehnogas AD, Beograd je zaključio kupoprodajni ugovor sa Air Liquide Türkiye Gaz. San. ve Tic. A.Ş. Reşitpaşa Mah. Eski Büyükdere Cad., Park Plaza No: 14 Kat: 19 D: 43 Maslak, Sarıyer, Istanbul, kojim je prodao 100% svojih akcija u svom zavisnom društvu Messer Aligaz Sanayi Gazlari A.S., Turkey.
- U okviru Napomena uz finansijske izveštaje detaljno su obelodanjeni svi prihodi, obaveze i potraživanja sa povezanim licima.

9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Messer Tehnogasa AD u istraživanjima i razvoju novih primena u 2015. god:

- Iz oblasti hemije i industrije:
  1. Regulacija pH vrednosti procesne vode sa ugljendioksidom u procesu proizvodnje papira
  2. Upotreba gasovitog azota u procesu vulkanizacije guma Primena LIN Injectora za ukapavanje tečnog azota prilikom pakovanja pesticida
- Iz oblasti primene gasa u tretmanu voda:
  1. Primena ugljendioksida za regulaciju pH bazenske vode
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji:
  1. Primena ugljendioksida za uništavanje štetočina kod zrnastih proizvoda (pirinač, kukuruz kokičar)
- Iz oblasti metalurgije:
  1. Primena azota umesto endogasa za termicku obradu čelika

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Messer Tehnogas AD sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Izgrađen je magacin za opasne materije - SO₂,
- Izvršena je ugradnja toplotnih pumpi za grejanje prostorija,
- Nabavljeni su kavezi za skladištenje boca sa toksičnim i zapaljivim gasovima,
- Izvršena zamena rasvete reflektorima LED tehnologije
- Vršiti se sukcesivna zamena i ugradnja novih „štedljivih svetiljki“ mesto postojećih živinih.

- Urađena i puštena u rad solarna elektrana snage 30 KW. Proizvedena električna struja se koristi za naše potrebe.
- Kontinuirano se radi zamenjena stare stolarija i kontinuirano se vrši termoizolacija na objektima. U toku je izrada elaborata energetske efikasnosti
- Izvršena je ugradnja centrifugalne pumpe za punjenje posuda, što smanjuje buku i emisije u vazduh
- Izvršena je ugradnja centrifugalnih pumpi za punjenje posuda sa TG, N₂ i O₂, čime se smanjuje buka i emisije u vazduh
- Na lokaciji Bora izgrađena je nova upravna zgrada sa prodajom i urađjen je elaborat energetske efikasnosti za istu, što je dovelo do smanjenja utroška energije

- Izvršena zamena 4 postojećih rezervoara sa novim, čime se bitno smanjuju emisije u vazduh,
- Izvršena zamena plastičnih vreća sa džambo vrećama za pakovanje i transport amonijum nitrata. (nema više stvaranja otpadne plastike jer se vreće nakon pražnjenja vraćaju ponovo na punjenje)

- Uvođenje monitoringa - praćenje zagađenja tla oko podzemnih rezervoara na lokaciji ugradnjom pijezometara

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Preduzeće ima registrovani ogranak u Crnoj Gori i to Messer Tehnogas Fabrika Nikšić, koja je u Crnoj Gori registrovana kao deo stranog društva.

13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspeštosti poslovanja

Preduzeće klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije i to su:

- finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha investicije koje se drže do dospeća
- krediti (zajmovi) i potraživanja finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja preduzeća i uspešnost poslovanja.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Društvo primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Društvo je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)
- Compliance code i compliance treninzi.

Društvo je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na smeru zavarivanja na Mašinskom fakultetu.

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja.

Beograd, 08.04.2016. godine.

Izvršni direktor

Ernst Bode

III IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujem da je prema mome najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine, promenama na kapitalu i o ostalom rezultatu javnog društva.	
Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Mirko Goranović	Direktor administracije
Olivera Rogović	Rukovodilac finansija i knjigovodstva

IV ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJIH IZVEŠTAJA

Godišnji izveštaj društva za 2015. godinu, je razmotren i prihvaćen 22.04.2016. od strane Odbora direktora. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

V ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti društva za 2015. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti.

VI. NAPOMENA

Skupština društva nije usvojila Godišnji izveštaj. Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja biće na usvajanju na redovnoj godišnjoj Skupštini. Odluka o usvajanju godišnjeg izveštaja biće naknadno objavljena u celosti.

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja. Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Beogradu,

Izvršni direktor

Dana 25.04.2016.

Ernst Bode
